

חלק א: בדרכן למצדה

מיכאל: איזה יופי – הסתכלו על המצדה... הסתכלו על ים המלח...

גילי: קר לי.

הלנה: גם לי. קר בלילה במדבר יהודה, במדבר חם ביום וקר בלילה. אבל כאשר נעלת בשביל הנחש, יהיה לנו חם...

גילי: מה פתאום נחש? אני מפחד מנחשים... קר לי, אני רוצה לישון, ועכשו נחשים??

הלנה: לשビル קוראים שביל הנחש, כי הוא מתפתל כמו נחש.

גילי: אין דרך אחרת?

מיכאל: יש שתי דרכים אחרות. אפשר לעלות למצדה דרך הסוללה ואפשר גם לעלות ברכבל. אבל אנחנו מטפסים דרך שביל הנחש. זאת חוויה שלא תשכח אף פעם.

הלנה: בואו, נמהר... לא נראה את הזריחה, אומרים שלראות את הזריחה מזדה, זאת חוויה שלא נשכח אף פעם.

גילי: אני חושב שאט הטיול למצדה, באמת לא אשכח אף פעם.

אוצר מילים

אליה המילים שכדי לכם לזכור:

רכבל - cablecar	זריחה - sunrise
חויה - experience	שביל - path
מדבר - desert	נחש - snake
מתפתל, winds - twists,	סוללה - rampart

חלק ב: עם הזריחה, על הצדה

(גילי, מיכאל והלנה על החרה)

מיכאל: המשש זרחה. אפשר לראות את ים המלח, את שביל הנחש, שם למטה אפשר לראות שרידים של מחנות רומיים.

גילי: על מה אתה מדבר? עדיין לא סיפרת לי את סיפורו מצדה וכבר אתה מסטר על מחנות ועל רומיים.

הלנה: בואו, תעמדו לידיו ואספר לכם: הורדוס המלך בנה את המבצר על הצדה לפני כ-2000 שנה. שבעים שנה אחר כך, כבשו הרומיים את ארץ ישראל. הם הגיעו לירושלים ושרפו את בית המקדש. קבוצה של לוחמים יהודים ברחה מירושלים מצדה.

גילי: למה מצדה? למה לא למקום אחר?

מיכאל: המבצר יושב על הר גבוה. קשה לטפס עליו, מסביב אין הרים, אפשר לראות מה קורה בכל מקום.

גילי: ומים? ואוכל?

מיכאל: מצדה היו מים והיה מזון. את בורות המים חפר הורדוס. הוא גם בנה מחסנים גדולים, ובמחסנים אסף מזון. כאשר הלוחמים היהודים הגיעו לצדה, היו להם מים והיה להם מזון. הם יכלו להישאר במקום הרבה זמן.

גילי: והרומיים? מה הם עושים?

מיכאל: התכוונו להילחם ביudeים.

גילי: אני לא מבין. היהודים ידעו שהם מיעטים, הם ראו את מחנות הצבא מסביב... למה הם לא ברחו?

הלנה: הם החליטו להילחם. מעתים מול רבים.

מיכאל: הלוחמים היהודים היו מוכנים למות למען החופש.

הלנה: גם אנחנו... באננו לישראל, היינו מוכנים לעזוב את הכל: בית, עבודה, את סבא וסבתא - הכל למען החופש. טוב, עכשו אני רוצה לראות את הארכון של הורדוס.

מיכאל: שימו לב למדרגות! המבצר והמחסנים יושבים כאן על המדרגה הגבוהה. את הארמון בנה הורדוס על המדרגה השנייה והשלישית.
בואו, נרד לארמון ...

גילי: אני לא יורך, אני מפחד ליפול.

הלנה: על הצד אומרים: "שנית מצדה לא טיפול". כמו מצדה גם אתה לא טיפול.
וחוץ מזה יש כאן גדר ...

גילי: אני רוצה להיות ארכיאולוג.

מיכאל: מה פתאום ארכיאולוג?

גילי: זה מעניין לחפור, מעניין לגלוות דברים, למצוא מטעבות עתיקים ...
הלנה: יש לך מספיק זמן כדי להחליט. ביניים נראה מה מצאו ארכיאולוגים אחרים.

אוצר מילים

אליה המילים שכדי לכם לזכור:

to conquer -	לכבוש	remains -	שרידים
to torch / to burn -	לשרוּף	storehouse -	מחסן
to dig -	לחפור		
to gather -	לאסוף -		
to fall -	לייפול		
to fight -	להילחם		
to surrender -	להיכנע -		

חלק ג: סוף עצוב

גילי: אני מקווה של סיפור סוף טוב.

מייכאל: לא, הסוף עצוב.

גילי: אני לא אוהב סוף עצוב.

הlena: אלה החיים....

מייכאל: נעה למדרגה הגבוהה, נשב בבית הכנסת ואספָר לכם את סוף הסיפור.

(מגיעים למבנה בית הכנסת).

מייכאל: הרומים גמרו לבנות את הסוללה והתחליו לטפס על ההר. יהודים לא נשאר הרבה זמן. הם התאספו והחליטו למות, רק לא להיכנע לרומים.

גילי: הם התאספו כאן? במקום זהה?

מייכאל: אולי.

גילי: אני רואה אותם... אני מרגיש אותם.

הlena: זאת מידה. אפשר להרגיש בה רוח בכל פינה.

מייכאל: אתם לא נותנים לי לגמור את הסיפור. רוצחים לשמעו?

גילי: רוצחים....

מייכאל: הלוחמים היהודיים החליטו להרוג את המשפחות שלהם. אחר כך לקחו כד חרס, שברו אותו, ועל כל חלק כתבו שם. כל לוחם יהודי קיבל חלק של חרס ועליו כתוב השם של האיש שאותו הוא צריך להרוג.

גילי: מי נשאר אחרון?

מייכאל: אלעזר בן יאיר, ראש המורדים. הוא מת אחרון.

הlena: כולם מתו!

מייכאל: שתי נשים התחבאו במערה, והן סייפו את סיפור הגבורה של מידה.

גילי: ומי כתב את הספר?

מיכאל: ההיסטוריה יוסף בן-מתתיהו.

הלנה: מזל שנשארו שתי נשים לספר את ספרו מצדה, מזל שיוסף בן מתתיהו כתב את הספר ומזל שמיכאל יכול לקרוא.

מיכאל: טוב, בואו נרד דרך הסוללה.

(ירדים)

הลנה: את הטויל הזה באמת לא אשכח...

גילי: גם אני לא...

אוצר מילים

אליה המילים שכדי לכם לזכות:

להתאסף -	to gather together -	גבורה -	heroism, bravery
מרודים -	rebels	פינה -	corner
מרוד -	rebel	כד-חרס -	earthenware jug
		מערה -	cave
		שקיעה -	sunset